

De taks die rijke Belgen snel willen zien verdwijnen

Van niets doen en meer cash aanhouden tot verhuizen naar het buitenland. Vermogende beleggers reageren erg verschillend op de nieuwe taks op effectenrekeningen.

WOUTER VERVENNE

Particulieren moeten vanaf 2018 een taks van 0,15 procent betalen als ze een of meerdere effectenrekeningen bezitten met een totale waarde van minstens 500.000 euro. De taks viseert vooral aandelen, obligaties, kasbons en beleggingsfondsen. Pensioenspaarfondsen, levensverzekeringen en effecten op naam zijn vrijgesteld.

De kritiek op de nieuwe belasting is hard. 'Dit is een onrechtvaardige en discriminerende belasting', zegt Dirk Coveliers, fiscaal advocaat van het kantoor Tiberg-hien. Vincent Lambrecht, directeur vermogensplanning van de vermogensbeheerder Capital at Work, zit op dezelfde golflengte. 'Iedereen ziet dit als een pestbelasting.' ING zegt dat de verontwaardiging zeer groot is.

Het is dan ook geen verrassing dat veel vermogende beleggers zich afvragen hoe ze de effectentaks kunnen omzeilen. Er zijn verschillende mogelijkheden: van meer cash aanhouden en aandelen op naam zetten tot erg drastische maatregelen.

Het valt op dat verscheidene grote financiële spelers niet antwoorden op onze vragen over de effectentaks, of alleen anoniem.

De Tijd polste bij banken, vermogensbeheerders en fiscaal advocaten of en hoe hun klanten reageren op de effectentaks. Het valt op dat verscheidene grote financiële spelers niet antwoorden op onze vragen of alleen anoniem. Bovendien zijn er belangrijke verschillen tussen de antwoorden van de verschillende instellingen.

'We zijn verbaasd over de resultaten van een recente enquête van Deminor en De Tijd', zegt Herman Hendrickx, de directievoorzitter van de private bank Dierickx Leys. Volgens die peiling heeft ruim een derde van de getroffen beleggers zijn gedrag aangepast. Hendrickx: 'We zien geen massale gedragswijziging.'

Verscheidene banken melden hetzelfde. 'We zien geen significante verschuivingen in de portefeuilles', zegt KBC. ING zegt geen fundamentele wijzigingen te merken. Deutsche Bank sluit zich daar bij aan. Een relatief grote bank die anoniem wil blijven spreekt van een 'non-event'.

Bank Degroef Petercam daarentegen zegt dat zeer vermogende families hun aandelenportefeuille hebben aangepast. 'Sommige klanten hebben een deel van hun aandelen op naam gezet', zei CEO Philippe Masset bij de toelichting van de jaarresultaten. 'Als het om een grote familiale participatie gaat, zijn daar aanzienlijke bedragen mee gemoeid.'

Anton van Zantbeek, fiscaal advocaat van het kantoor Rivus, kent enkele grote dossiers van aandelen en beleggingsfondsen die op naam zijn gezet. 'Maar daarmee staat of valt de taks niet.'

Het ziet er naar uit dat voor enkele miljarden euro's aandelen op naam zijn gezet, maar het is onmogelijk daar een precies bedrag op te plakken. Beleggers zetten ook fondsen op naam, maar dat gaat waarschijnlijk over kleinere bedragen. De Belgen bezitten voor 66 miljard euro beursgenoteerde aandelen, voor 47 miljard euro

obligaties en kasbons en voor 209 miljard beleggingsfondsen, blijkt uit cijfers van de Nationale Bank.

Verscheidene banken melden dat sommige klanten meer cash aanhouden. 'We zien dat vooral bij grensgevallen, bij klanten die net boven de drempel van 500.000 euro zitten', zegt Hendrickx. Lambrecht merkt hetzelfde. 'Sommige klanten doen er alles aan om de taks te vermijden. Wie net boven 500.000 euro zit, kan gemakkelijk onder 500.000 euro zakken door wat meer cash aan te houden.'

Er zijn nog aanwijzingen dat cash aan populariteit wint. Bij de beleggers die hun gedrag aanpassen, houdt 63 procent meer cash aan, bleek uit de enquête van Deminor en De Tijd. Cijfers van de Nationale Bank bevestigen dat de gezinnen meer cash aanhouden sinds de effectentaks in juli 2017 werd aangekondigd. De tegoeden van gezinnen op zicht- en spaarrekeningen stegen tussen juli 2017 en maart 2018 met 7,4 miljard euro.

Turbulentie

Maar het is niet zeker of dat een direct gevolg is van de effectentaks. Een jaar eerder, tussen juli 2016 en maart 2017, stegen de tegoeden op zicht- en spaarrekeningen nagenoeg evenveel. 'Als beleggers meer cash aanhouden, heeft dat meer te maken met de turbulentie op de financiële markten dan met de effectentaks', zegt Erik Joly, de hoofd-econoom van ABN AMRO België. Hendrickx merkt op dat de enquête van Deminor en De Tijd is gehouden op een moment dat de financiële markten onrustig waren.

De effectentaks stimuleert volgens specialisten ook de interesse voor beleggingen in vastgoed. 'De fiscale behandeling van onroerend vermogen is de jongste jaren niet veel veranderd', signaleert Lambrecht. 'België is door internationale instellingen op de vingers getikt omdat het onroerend goed te weinig belast in verhouding tot beroepsinkomsten of roerende inkomsten.' De roerende voorheffing is sinds 2011 verdubbeld van 15 naar 30 procent.

Sommige beleggers kopen meer spaar- of beleggingsverzekeringen (tak21 en 23). Die zijn vrijgesteld van de effectentaks, hoewel ze veel gelijkenissen vertonen met bankproducten die wel onderworpen zijn aan de belasting.

De effectentaks heeft ook tot gevolg dat er wat meer schenkingen van ouders aan kinderen gebeuren, zegt Hendrickx. Lambrecht bevestigt dat. 'Als een gezin een effectenrekening van 1,6 miljoen euro op naam van de twee ouders en de twee kinderen zet, hebben de vier titularissen elk minder dan 500.000 euro en moeten ze geen effectentaks betalen. We zien dat sommige gezinnen de successieplanning wat versnellen.'

66 miljard

De Belgen bezitten voor 66 miljard euro beursgenoteerde aandelen.

Maar andere banken en notarissen geven andere signalen. 'Er gebeuren niet opvallend meer schenkingen', zegt ING. Deutsche Bank merkt evenmin een toename. 'We zien geen link tussen schenkingen en de effectentaks', zegt Bart Azare, de woordvoerder van de federatie van notarissen. 'Niemand verwijst bij een schenking naar de effectentaks.' Wie effecten aan zijn kinderen of anderen wil schenken, moet niet noodzakelijk een beroep doen op een notaris.

Sommige effectenrekeningen die nog op naam van één persoon

Minister van Financiën Johan Van Overtveldt moet met de effectentaks 254 miljoen euro zien op te halen.

stonden, worden op naam van beide partners van een koppel gezet. 'Als de rekening effectief gemeenschappelijk is, passen we die aan de realiteit aan', zegt een fiscalist. 'We spreken de klanten daarover aan.' De belastingvrije som per persoon bedraagt 499.999 euro. Als een effectenrekening op naam van twee personen staat, stijgt de belastingvrije som naar 999.999 euro. De effectentaks is ook van toepassing op Belgische effectenrekeningen van niet-inwoners. Daarom

was er even bezorgdheid dat veel buitenlanders hun geld zouden verhuizen naar het buitenland. Dat risico is beperkt omdat veel buitenlanders dankzij dubbelbelastingverdragen een vrijstelling genieten. Nederlanders, Duitsers en Luxemburgers zijn volgens Hendrickx vrijgesteld, maar Fransen niet.

Een Belg kan niet ontsnappen aan de effectentaks door zijn kapitaal naar het buitenland te verhuizen. Ook de buitenlandse effectenrekeningen van landgenoten zijn

immers onderworpen aan de nieuwe belasting. Een rijke Belg die zijn beleggingsportefeuille niet wijzigt, kan de effectentaks alleen ontwijken door zelf naar het buitenland te verhuizen.

Verhuizen

'Een zeer beperkt aantal erg vermogende klanten verhuist naar het buitenland of is dat van plan', zegt een private bankier die anoniem wil blijven. Lambrecht bevestigt dat maar gepraat wordt over

Belgen die verhuizen naar het buitenland. 'Dat heeft niet alleen te maken met de effectentaks. Maar er zijn weinig Belgen die ook effectief verhuizen. Ik betreurt dat rijke Belgen verhuizen, want dat is een verlies voor de Belgische economie. Mensen die vertrekken consumeren hier niet meer en betalen geen belastingen meer in België.'

Een bankier verwacht veel vragen in oktober of november, als de taks concreter wordt. Lambrecht: 'Veel beleggers worden pas in het najaar geconfronteerd met de taks.' De banken zullen in oktober meedelen of de klant voor meer dan 500.000 euro belastbare effecten bezit en nadien indien nodig de taks inhouden. In 2018 is de belastbare basis gelijk aan de gemiddelde waarde van de effectenrekening op drie data: 31 maart, 30 juni en 30 september.

Hendrickx zit op dezelfde golflengte. 'Misschien zal het gedrag meer veranderen als beleggers de effectentaks moeten betalen. Ik verwacht volgend jaar meer wijzigingen dan dit jaar.'

Maar veel beleggers hopen dat de effectentaks snel weer verdwijnt, onderstrepen Joly en Lambrecht. Verscheidene vermogende Belgen hebben bij het Grondwettelijk Hof een juridische procedure gelanceerd om de taks te vernietigen. Ze noemen de effectentaks een discriminerende belasting en verwijzen onder meer naar de Raad van State. Die instelling suggereerde in een advies dat er niet meteen een reden is om effecten op naam vrij te stellen. De effectentaks moet 254 miljoen euro opbrengen.

— ADVERTENTIE —

